

YİNE ÖĞRETMEN OLURDUM...

16 Mart Öğretmen Okullarının Kuruluş Yıl Dönümü münasebetiyle:

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi Emekli Müdür Yrd.
ve Fizik Öğretmeni
yusufozmerdivenli@windowslive.com

II. Mahmut döneminde, 1938 yılında, çocukların "rüşt" (erginlik) yaşına kadar okuyabilmeleri için Ortaokul düzeyinde rüştiyeler açıldı. Çocuklar rüşt yaşına kadar bu okullarda öğrenim gördüler. 16 Mart 1848 tarihinde rüştiyelere öğretmen yetiştirmek üzere üç yıl süreli Darül Muallimin-i Rüşdi adını taşıyan bir okulun kurulduğunu görüyoruz. Bu tarih, öğretmen okullarının ilk kuruluş tarihi olarak kabul edilmektedir ve bu tarihe göre 16 Mart 2011 günü öğretmen okullarının 163. kuruluş yıldönümü olarak kutluyoruz.

1973 yılında yürürlüğe giren 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu öğretmenlerin yüksek öğrenim görme zorunluluğu getirdiğinden, ilkokullara Sınıf Öğretmeni yetiştirilmesi için 1974-1975 öğretim yılından itibaren İlk Öğretmen Okullarının bir kısmında iki yıllık Eğitim Enstitüleri açıldı. 1982 yılında yürürlüğe giren 41 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile iki yıllık Eğitim Enstitüleri Eğitim Yüksek Okuluna dönüştürülerek Eğitim Fakültelerine bağlandı. Eğitim Fakülteleri olmayan yerlerde de Rektörlüklere bağlandı.

Eğitim Yüksek Okullarının süresi 1989-1990 öğretim yılından itibaren dört yıla çıkarıldı. Eğitim Yüksek Okullarının bazıları Eğitim Fakülteleriyle birleşti ve bu kurumlar "sınıf öğretmenliği bölümü" ne dönüştü. Rektörlüğe bağlı olan Eğitim Yüksek Okulları da Eğitim Fakültelerine dönüştürüldü. Günümüzde öğretmen yetiştirilmede karşılaşılan yetersizlikler ve yaşanan sorunlar, geçmişteki başarılı modelleri anımsamaya, zaman zaman o modellere özlem duyulmasına neden olmalı ki; öğretmen okullarının kuruluş yıl dönümleri düzenli olarak kutlanmaktadır.

Biz de öğretmenlik ruhunun kazandırıldığı, öğretmen yetiştirmede niteliğin önemsendiği 164 yıl önce başlatılan ve uzun yıllar sürdürülen uygulamaların her zaman anımsanmasını diliyor, öğretmenlerimizi sevgi ile saygı ile selamlıyoruz. Öğretmenlik mesleği insan yetiştirme ve insan kazandırma mesleğidir. İnsanın ve onun meydan getirdiği cemiyetlerin yetişmesinde çok büyük payı olan öğretmenlik en eski ve kutsal mesleklerdendir.

Öğretmen kendisine emanet edilen insana istenilen davranışları kazandırmak, onu en iyi şekilde yetiştirmek ve değişen dünyanın yaşantısına hazırlamakla görevlidir. Öğretmenlik bütün dünyada en fazla değer verilen ve en fazla itina gösterilen bir meslek durumundadır. İnsan yetiştirme vazifesini üstlenmiş olan öğretmen, her şeyden önce onu maddi manevi tarafıyla iyi tanımalıdır. Aynı zamanda ken-

disinin de çok iyi yetişmiş ve kuvvetli şahsiyet sahibi olması lazımdır. Öğretmenin iyi yetişmiş olması, insanı iyi tanıyamaması veya eğitim esnasında insanın maddi ve manevi taraflarından birini ihmal etmesi, zararlı neticelerin doğmasına neden olabilir.

Öğretmenlik mesleğinin paha biçilmez değerini ve önemini istiklal marşı şairimiz rahmetli Mehmet Akif ERSOY şu mısralarıyla çok güzel ifade etmektedir.

" Muallim ordusu derken, çekirge orduları
Çıkarırsa ortaya, artık hesap edin zararı!
Muallim diyen olmak gerektir imanlı,
Edepli sonra liyakatli, sonra vicdanlı!"
Öğretmenlik, insanlık durdukça, yaşadıkça en temiz, en şerefli, en gururlu, en onurlu meslek olarak kalacaktır dünyada...

Çünkü öğretmen EĞİTENDİR, ÖĞRETENDİR.

Eğitim ve öğretim. Bu iki eylemi planlı, düzenli, programlı bir şekilde uygulayan kişidir öğretmen. Eğitim-öğretim sonucu yetiştirilecek olan yeni nesiller, yalnız bizde değil bütün dünyada öğretmenin eseridir. Ulu önder Atatürk: "Muallimler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır." demekle bu gerçeği en güzel şekilde belirtmiştir. Yalnız böyle demekle kalmamıştır:

"Muallimler ordularımızın kazandığı zafer, sizin ve sizin ordularınız için zemin hazırladı. Hakiki zaferi siz kazanacak ve devam ettireceksiniz. Muhakkak suretle suretle başarı kazanacaksınız. Ben ve sarsılmaz bir imanla bütün arkadaşlarım sizi takip edeceğiz. Karşınıza çıkacak engelleri kaldıracamız." demekle ÖĞRETMENLER ORDUSUNUN GÜCÜNÜ belirtmiş, hakiki zaferi kazanacak orduyu ortaya koyup öğretmenlerin önüne çıkacak bütün engellerin ortadan kaldırılacağını açıkça ifade etmiştir.

İslam aleminin büyüklerinden Hz. Ali'nin " bana bir harf öğretenin kulu kölesi olurum " sözü ise öğrenen bir insanın ne büyük şükran ve minnet duyduğunu ortaya koyan veciz bir sözdür. Ölünceye kadar kölesi olunacak insan kimdir? Öğretendir. ÖĞRETMENDİR. Çünkü öğretmen, öğrencisinin hayatta başarılı, mutlu olması için öğrenmiştir. Hem de bir mum örneği kendisi tükenerek.

İnsanı insan yapan eğitimidir. Güzeli, çirkini, eğriyi, doğruyu, yeniyi, eskiyi, haklıyı, haksızı kısaca tüm hayatı düzenli öğreten öğretmendir. Onun içindir ki " Gökten yere inen ulu Tanrımız meslek olarak öğretmenliği seçerdi." özdeyişi günümüze kadar yaşamış gelmiştir. Bundan böylede yaşayacaktır. Çünkü öğretmen insanı

insan yapan eğitimin baş elemanıdır. ne mutlu öğretmenliğin gururunu şerefini duyabilen öğretmene...

Ne mutlu o öğretmenlerine sahip çıkıp, gereken değeri veren toplumlara... Öğretmenlerine sahip çıkan toplumlar yarının gençlerini daha bugünden iyi yetiştirerek, yarınlarını güvene alan toplumlardır.

Öğretmenlik mesleğini tercih etmeyi düşünen sevgili öğrenciler, gençler! Sizler yarınların Türkiye'sinin insana şekil veren insan mimarları olacaksınız. İçinizde öğretmenlik mesleğini seçenlerde olacaktır. Bu ulvi ve fedakarlık isteyen meslek için ilkenizin Atatürk ilkeleri olacağı inancındayım.

Değerli öğretmenlerimiz, şimdiye kadar sizlerle iyiyi, güzeli öğretmeye çalıştılar. Sizlerinde değerli öğretmenlerinize karşı gerekli sevgiyi, saygıyı göstereceğinizi, dertlerinizi, problemlerinizi onlar ile paylaşacağımızı umuyorum. Öğretmen ömür olarak fani fakat iş ve eser olarak ölümsüzdür.

Öğretmen bir bahçıvandır, bahçesi ise tüm vatandır. Öğretmenlik para kazanmak, zengin olmak, lüks içinde hayat sürmek için tercih edilen bir meslek değildir. Bunu düşünenler ve öğretmenliğe bu açıdan bakanlar, öğretmenlik mesleğinde aradıklarını bulamazlar ve kendileri de bu mesleğe bir katkıda bulunamazlar.

Öğretmenlik mesleği, her şeyden önce bir ideal, gaye ve hizmet mesleğidir. Öğretmenlik milli bir heyecan, yılmadan çalışma, büyük bir emek, toplumun ve ülkenin geleceği için her türlü fedakarlığı gerektirir. İnsanı topluma kazandırmak, topluma güzel bir şekil vermek, bilgi ve teknolojiye söz sahibi olmak, kültür ve sanatta göz doldurmak; parayla, maaşla, ücretle yapılamaz. Bütün bu işler mesai saatleri içine sığdırılmaz. Bunu yapmak için bir ömrün, bir hayatın bu toplum ve ülkeye adanması lazımdır.

Bir öğretmenin kendisinden bekleneni başa-

ıyla ortaya koyabilmesi, öğrencilere istenilen davranışı kazandırılabilmesi ve verimli bir meslek hayatı sürdürebilmesi için bazı temel özelliklere sahip olması lazımdır. Öğrencilerle ne kadar yakın ve sıcak ilişkiler geliştirilirse, o kadar verimli ve amaçlı bir çalışma yapılır. Öğrencilerin durumunu ve beklentilerini göz ardı eden bir öğretmenin başarılı mükemmel bir öğretmen olması çok güçtür.

Milli Eğitim Bakanlığı okullar arasında yaptığı bir araştırmayla öğrencilerin kafasındaki "mükemmel öğretmen" tipini ortaya çıkardı. Milli Eğitim Bakanlığı, okullarda eğitim ve öğretimin daha sağlıklı olarak devam etmesini, öğrencilerinin okul başarılarının en üst seviyeye çıkmasını sağlamak için bir dizi araştırma yaptırdı. Eğitim kurumlarında başarının öğretmenin ve aile ilişkilerinden kaynaklandığını belirten yetkililer pilot okullarda yaptırdıkları araştırmalarla öğrencilerin öğretmenlerinden neler beklediklerini ortaya çıkardılar. Buna göre öğretmenler: Çocuk ruhundan ve psikolojisinden anlamalı. Her hareketiyle öğrencilere örnek olmalı. Öğretimden çok eğitime yer vermeli. Etkileyici ve akılcı konuşmalı. Çağdaş, sosyal, güncel olmalı. Öğretmeyi seven, öğrenmeyi sevdiiren bir kişi olmalı. Öğrencisiyle uyum içinde tatlı sert olabilmeli. Olaylara zaman zaman öğrenci gözüyle bakmalı.

Öğrencilere her zaman kendi çocuğuymuş gibi yaklaşmalı. Öğrencilere önyargısız yaklaşabilmeli. Yapmacık tavırlardan uzak, sevecen ve anlayışlı olmalı. Öncelikle işini çok sevmeli. Öğrenci velileri ile iyi bir diyalog kurmalı. Öğrenciler arasında her ne şekilde olursa olsun ayırım yapmadan eşit davranabilmeli. Düşünce özgürlüğünden yana olmalı. Öğretmenlik yaptığı okulun adını en iyi şekilde temsil edebilmeli. Öğrencilerini başkalarının yanında korumalı. Notu bir silah olarak kullanmamalı. Öğrencilerin kişiliklerine yönelik onur kırıcı sözler söylememeli. Öğrencilerine ilk olarak doğruluğu ve dürüstlüğü öğretmeli. Bağırıp çağırmadan sorunları konuşarak halledebilmeli. Sabırlı ve toleranslı olmalı. Öğrencilerini

başarılı olabileceklerine inandırmalı ve güven duygusu verebilmeli. Dış görünüşe önem vermeli. Öğrencilerini severek onun duygularını paylaşmalı.

Ders kitapları dışında günlük hayattan örnekler verebilmeli. Her zaman güler yüzlü olmalı. Kendi şahsi olaylarını öğrencilerine aktarmamalı. Disiplinli ve yönetici olmalı. Ders dışında da öğrencileriyle ilgilenmeli. Öğrencilerini ders çalışmaya teşvik edici olmalı. Gelişmiş ülkelerin başarılarının temelinde bu yüce mesleğe ve öğretmene duyulan güven ve saygı yatmaktadır. Sosyal, kültürel, ekonomik alanda gelişmiş bir toplum oluşturmanın yolu, eğitime verilen değerde bulunmaktadır.

Bir heykeltıraş, mermere en güzel biçimi vermeye çalışırken yaratıcılığının verdiği hazı tadar. Öğretmen ise dimağ adı verilen eşsiz bilgisayarın sonsuzluğa, bilginin ve sanatın sihrini katarak yeni bir duygu ve düşünce evreni yaratır. Bu düşünce evreni içinde sevgi tomurcukları yeşermiştir. O insana olan sevgiyi Yunus Emre olgusundan almıştır. Türk Milleti'nin çağdaş uygarlık düzeyine erişmesinde ilkokuldan üniversiteye kadar kendilerine emanet edilen çocukları ve gençleri iyiyeye yönlendirmek için özveriyle çalışan öğretmenlerin katkısı büyüktür.

Öğretmeni sevmek vatani sevmektir. Öğretmeni sevmek Atatürk'ü sevmektir. Öğretmenlik mesleğini yükseltmek vatani yüceltmektir. Davranış mimarı, gönüller imarı, hayatın damarı, denizdir öğretmen. Parlayıp sönmeyen, doğrudan dönmeyen, maddeye kanmayan imardır öğretmen.

Eğitim- öğretim çalışmalarında müfredat programları, ders araç ve gereçleri gerekli olmakla beraber asıl unsur, şüphesiz öğretmenlerdir. Bir yabancı eğitimcinin dediği gibi: "öğretmen ne ise okul o dur." Memleketin kaderinde söz sahibi olan yüz binlerce milyonlarca kişinin yetişmesinde O'nun, o meçhul öğretmenin alın teri vardır. Sayıları az da olsa öğretmenler vardır. Hiç iz bırakmadan unutulup gider, mesleklerine bir türlü ısınmazlar, ne diye öğretmen oldum?" diye yıllarca ayrılacakları günün özlem ile yaşar ve emekli olunca "oh kurtuldum" derler.

Yine öğretmenler vardır her öğrencisinin sınımsız, dipdiri, taptaze, boylu boyunca uzanıp yatar, belleğinden sökülüp atılmayan, meslekleri süresince tüm sıkıntılarını dertlerini, sınıfın dışında bırakabilen, dersleri ve öğrencilerinden başka bir şey düşünmeyen hayatlarının en büyük acısını ise emekliye ayrılırken duyan ama yine öğrencilerinden kopmayan "tekrar dünyaya gelseydim, yine öğretmen olurum" diyebilecek kadar mesleği ile hayatlarını kaynaştıran, özdeşleştiiren öğretmenler...

Ne mutlu ilmi kendisine mürşit olarak kabul eden ve bunlara layık olan öğretmenlere.

